

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ได้ให้ความสำคัญกับการสร้างรากฐานที่มั่นคงในการพัฒนาประเทศ ประการหนึ่งคือการสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชนด้วยการบูรณาการกระบวนการผลิต บนฐานศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนอย่างสมดุล เน้นการผลิตเพื่อการบริโภคอย่างพอเพียงภายในชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนมีการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์ กลุ่มอาชีพ สนับสนุนการนำภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างสรรค์ คุณค่าสินค้า บริการ และสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน ในการลงทุนสร้างอาชีพและรายได้ที่มีการจัดสรรประโยชน์ที่เป็นธรรมแก่ชุมชน รวมทั้งสร้างระบบบำเพ็จวิสาหกิจชุมชน ควบคู่กับการพัฒนาความรู้ด้านการจัดการ การตลาด และทักษะในการประกอบอาชีพ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2549 : 1)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล มีหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น สำหรับการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลถือได้ว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่นเช่นเดียวกัน โดยเทศบาลของไทยนั้น มีความเป็นมาตั้งแต่ พ.ศ. 2475 กล่าวคือ ได้มีการตราพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารราชการแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2476 และกำหนดให้เทศบาลเป็นองค์กรบริหารหนึ่งของราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และมีการตราพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ขึ้น ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ ถือว่าเป็นกฎหมายฉบับแรก ว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารปกครองของเทศบาลต่อมาในปี พ.ศ. 2478 เทศบาลไทยได้รับการจัดตั้งเป็นครั้งแรกตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 โดยการยกฐานะสุขาภิบาลที่มีอยู่เดิมจำนวน 35 แห่ง ขึ้นเป็นเทศบาล ซึ่งในปี พ.ศ. 2481 และ พ.ศ. 2483 ได้มีการปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวให้สอดคล้องกับสภาพบ้านเมืองที่เปลี่ยนแปลง (โกวิท พวงงาม. 2548 :

เทศบาลตำบลกุคปลาตุก ได้มีการดำเนินงานในการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งถือได้ว่าเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ได้มีการดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาท้องถิ่น จากการเสนอปัญหาและความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านการส่งเสริมอาชีพ ซึ่งเทศบาลตำบลกุคปลาตุก ได้มีการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่ โดยสนับสนุนงบประมาณในการบริหารจัดการกลุ่ม การส่งเสริมการตลาด การประชาสัมพันธ์สินค้า เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพเกิดความเข้มแข็ง และพัฒนาอาชีพได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งถือได้ว่าเป็นการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนในตำบล ให้มีอาชีพเสริมและมีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่ต้องดำรงชีวิตในแต่ละวัน การส่งเสริมกลุ่มอาชีพนั้นว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างมากในปัจจุบันซึ่งในด้านของการพัฒนาที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ส่วนหนึ่งย่อมเกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งสามารถที่จะสะท้อนถึงปัญหาและความต้องการจากชุมชน เพื่อให้มีการพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มอาชีพต่อแนวทางการส่งเสริมอาชีพ : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลกุคปลาตุก อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม เพื่อจะได้นำข้อมูลไปปรับปรุงการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกุคปลาตุก โดยเฉพาะการดำเนินงานด้านการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นต่อไป

คำถามการศึกษา

1. ความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มอาชีพต่อแนวทางการส่งเสริมอาชีพ : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลกุคปลาตุก อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับใด
2. สมาชิกกลุ่มอาชีพที่เป็นสมาชิกกลุ่ม ต่างกัน มีความคิดเห็นในการส่งเสริมอาชีพของเทศบาลตำบลกุคปลาตุก อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันหรือไม่
3. ข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มอาชีพเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมอาชีพ : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลกุคปลาตุก อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม เป็นอย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มอาชีพต่อแนวทางการส่งเสริมอาชีพ : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลลุดปลาดุก อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มอาชีพต่อแนวทางการส่งเสริมอาชีพ : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลลุดปลาดุก อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามกลุ่มอาชีพ
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มอาชีพเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมอาชีพ : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลลุดปลาดุก อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษา ความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มอาชีพต่อแนวทางการส่งเสริมอาชีพ : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลลุดปลาดุก อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษากำหนดขอบเขตในการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สมาชิกกลุ่มอาชีพ เทศบาลตำบลลุดปลาดุก อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคามจำนวน 155 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย

1.1 กลุ่มเครื่องใช้ คือ กลุ่มจักสาน หมู่ที่ 2 กลุ่มสตรีศรีสว่าง หมู่ที่ 3 กลุ่มทอผ้าตีนจก หมู่ที่ 4 กลุ่มทอเสื่อกก หมู่ที่ 9 กลุ่มทอเสื่อกก หมู่ที่ 10 กลุ่มวิสาหกิจหัตถกรรมทอเสื่อกก หมู่ที่ 11 และ กลุ่มทอเสื่อกก หมู่ที่ 13 จำนวน 97 คน

1.2 กลุ่มอาหาร คือ กลุ่มหนังส้มรสเค็ม หมู่ที่ 3 กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงปลาดุก หมู่ที่ 5 และกลุ่มทำขนมแห้งบรรจุถุง หมู่ที่ 12 จำนวน 58 คน

2. ขอบเขตด้านพื้นที่การศึกษา

เทศบาลตำบลลุดปลาดุก อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มอาชีพต่อแนวทางการส่งเสริมอาชีพ : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลลุดปลาดุก อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม 4 ด้าน (เทศบาลตำบลลุดปลาดุก. 2554 : 9) ได้แก่ ด้านการฝึกอบรมอาชีพ ด้านการสนับสนุนทุน ด้านการส่งเสริมการผลิต และด้านการส่งเสริมการตลาด

4. ขอบเขตด้านตัวแปร

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กลุ่มอาชีพ

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มอาชีพต่อแนวทางการ

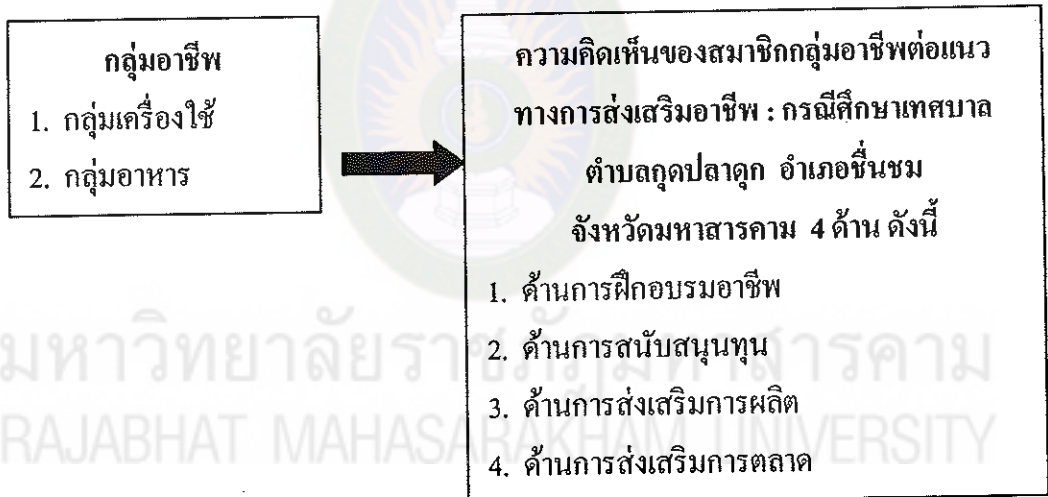
ส่งเสริมอาชีพ : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลกุฎปลาต อําเภอน้ําขม จังหวัดมหาสารคาม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการฝึกอบรมอาชีพ ด้านการสนับสนุน ด้านการส่งเสริมการผลิต และด้านการส่งเสริมการตลาด

5. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษา คือ ในระหว่างเดือน มีนาคม – เดือนพฤศจิกายน 2555

กรอบแนวคิดการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มอาชีพต่อแนวทางการส่งเสริมอาชีพ : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลกุฎปลาต อําเภอน้ําขม จังหวัดมหาสารคาม สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ความคิดเห็น** หมายถึง การแสดงทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิดต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ด้วยการพูดหรือเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมทางสังคม
2. **การส่งเสริมอาชีพ** หมายถึง การสนับสนุนให้ประชาชน มีรายได้จากการส่งเสริมกลุ่มอาชีพของสมาชิกกลุ่มอาชีพในเขตเทศบาลตำบลกุคปลาตุก อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
3. **ด้านการฝึกอบรมอาชีพ** หมายถึง การจัดทำโครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานของกลุ่มอาชีพเพื่อนำมาพัฒนากลุ่มอาชีพ กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้กลุ่มอาชีพได้เพิ่มพูนความรู้ ทักษะและทัศนคติที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่นั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. **ด้านการสนับสนุนทุน** หมายถึง เทศบาลตำบลกุคปลาตุกสนับสนุนทุนเป็นเงินงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ โดยให้แต่ละกลุ่มเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนทุนหรือจัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำให้แก่กลุ่มอาชีพ
5. **ด้านการส่งเสริมการผลิต** หมายถึง มีการจัดหาวิทยากรมาฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสินค้าให้สามารถเพิ่มมูลค่าการผลิต พัฒนารูปแบบให้มีความแปลกใหม่ นำเอาเทคนิคการผลิตสมัยใหม่รวมทั้งเครื่องมือสมัยใหม่เข้ามาช่วย เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพดีและต้นทุนการผลิตที่ไม่สูงจนเกินไป
6. **ด้านการส่งเสริมการตลาด** หมายถึง มีการจัดหาตลาดสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน การประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่รู้จัก เช่น การจัดงานแสดงสินค้า OTOP ตำบล เป็นต้น
7. **สมาชิกกลุ่มอาชีพ** หมายถึง ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพ ประกอบด้วย
  - 7.1 กลุ่มเครื่องใช้ คือ กลุ่มจักสาน หมู่ที่ 2 กลุ่มสตรีศรีสว่าง หมู่ที่ 3 กลุ่มทอผ้าตีนจก หมู่ที่ 4 กลุ่มทอเสื่อกก หมู่ที่ 9 กลุ่มทอเสื่อกก หมู่ที่ 10 กลุ่มวิสาหกิจหัตถกรรมทอเสื่อกก หมู่ที่ 11 และ กลุ่มทอเสื่อกก หมู่ที่ 13
  - 7.2 กลุ่มอาหาร คือ กลุ่มหนังส้มรสเค็ม หมู่ที่ 3 กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงปลาตุก หมู่ที่ 5 และกลุ่มทำขนมแห้งบรรจุถุง หมู่ที่ 12

ประโยชน์การศึกษา

1. ทราบถึงระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มอาชีพต่อแนวทางการส่งเสริมอาชีพ : กรณีศึกษา เทศบาลตำบลกุศปลาตุก เพื่อนำไปพัฒนาการดำเนินงานด้านการส่งเสริมอาชีพของเทศบาลตำบลกุศปลาตุก ต่อไป

1. ทราบถึงแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานของเทศบาลตำบล โดยเฉพาะการดำเนินงานด้านการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนให้ดีขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกุศปลาตุก

3. ทราบถึงข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มอาชีพต่อแนวทางการส่งเสริมอาชีพ : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลกุศปลาตุก เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาการดำเนินงานด้านการส่งเสริมอาชีพของเทศบาลตำบลกุศปลาตุก ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY